

# KARTA MODUŁU 2020/2021

| I. OGÓLNE INFORMACJE O MODULE                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                             |              |           |            |                                     |                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|--------------|-----------|------------|-------------------------------------|-----------------------|
| PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA IM. WITELONA W LEGNICY<br>WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU I KULTURZE FIZYCZNEJ                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                             |              |           |            |                                     |                       |
| Kierunek studiów:                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                      | Fizjoterapia                                                |              |           |            |                                     |                       |
| Poziom studiów:                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                      | jednolite studia magisterskie                               |              |           |            |                                     |                       |
| Profil studiów:                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                      | praktyczny                                                  |              |           |            |                                     |                       |
| Forma studiów:                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                      | stacjonarne                                                 |              |           |            |                                     |                       |
| Nazwa modułu:                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                      | Terapia manualna                                            |              |           |            |                                     |                       |
| Rodzaj modułu:                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                      | Obowiązkowy                                                 |              |           |            |                                     |                       |
| Język wykładowy:                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                      | Język polski*                                               |              |           |            |                                     |                       |
| Rok studiów:                                                                                                                                                                                                                | 2                                                                                                                                                                                                                                                                    | Formy prowadzenia zajęć wraz z liczbą godzin dydaktycznych: |              |           |            |                                     |                       |
| Semestr:                                                                                                                                                                                                                    | 3                                                                                                                                                                                                                                                                    | Wykład                                                      | Laboratorium | Ćwiczenia | Seminarium | Zajęcia praktyczne                  | Praktyki zawodowe     |
| Liczba punktów ECTS ogółem:                                                                                                                                                                                                 | 2                                                                                                                                                                                                                                                                    | 20                                                          |              |           |            | 20                                  | -                     |
| Forma zaliczenia:                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                      | Egzamin/Zaliczenie na ocenę                                 |              |           |            |                                     |                       |
| Wymagania wstępne:                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                      | Znajomość anatomii człowieka na poziomie akademickim        |              |           |            |                                     |                       |
| II. CELE KSZTAŁCENIA                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                             |              |           |            |                                     |                       |
| Cele kształcenia:                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                             |              |           |            |                                     |                       |
| Cel 1: Zapoznanie z podstawowymi założeniami teoretycznymi wybranych technik manualnych.<br>Cel 2: Nabycie przez studenta umiejętności wykonywania wybranych technik manualnych w celach diagnostycznych i terapeutycznych. |                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                             |              |           |            |                                     |                       |
| III. EFEKTY UCZENIA SIĘ WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH ORAZ METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                             |              |           |            |                                     |                       |
| Efekt                                                                                                                                                                                                                       | Student, który zaliczył moduł w zakresie:                                                                                                                                                                                                                            |                                                             |              |           |            | Odniesienie do efektów kierunkowych | Metody weryfikacji    |
| wiedzy:                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                             |              |           |            |                                     |                       |
| 1                                                                                                                                                                                                                           | Posiada wiedzę z zakresu budowy anatomicznej i funkcjonowania poszczególnych narządów i układów człowieka, dzięki czemu może w sposób racjonalny dostosowywać środki fizjoterapeutyczne oraz planować proces rehabilitacji stosownie do dysfunkcji i wieku pacjentów |                                                             |              |           |            | K3F_W06                             | Kolokwia pisemne      |
| umiejętności:                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                             |              |           |            |                                     |                       |
| 1                                                                                                                                                                                                                           | Potrafi zaplanować i zrealizować działania fizjoterapeutyczne poprzez dobór odpowiednich form usprawniania odpowiadających potrzebom pacjentów w różnym wieku i z różnymi dysfunkcjami.                                                                              |                                                             |              |           |            | K3F_U08                             | Zaliczenie praktyczne |
| kompetencji społecznych:                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                             |              |           |            |                                     |                       |
| -                                                                                                                                                                                                                           | Absolwent jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej;-                                                                                                                                                                                       |                                                             |              |           |            | K3F_K04                             | -                     |
| IV. TREŚCI PROGRAMOWE                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                             |              |           |            |                                     |                       |
| Treści programowe (tematyka zajęć, zaprezentowana z podziałem na poszczególne formy zajęć z określeniem liczby godzin potrzebnych na ich realizację)                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                             |              |           |            |                                     |                       |
| Wykład                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                             |              |           |            |                                     |                       |
| Kod                                                                                                                                                                                                                         | Tematyka zajęć                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                             |              |           |            |                                     | Liczba godzin S       |
| Wykład 1                                                                                                                                                                                                                    | Wprowadzenie do medycyny manualnej.<br>Zarys historyczny medycyny manualnej.                                                                                                                                                                                         |                                                             |              |           |            |                                     | 4                     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Klasyfikacja manualnych metod terapeutycznych.<br>Wskazania i przeciwwskazania do stosowania technik manualnych.                                                                                                                                                                                                              |                    |
| Wykład 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Ocena ilościowa i jakościowa w terapii manualnej - badanie dla potrzeb terapii manualnej.<br>Podstawowe pojęcia stosowane w terapii manualnej: gra stawowa, trakcja, ślizg, kompresja, reguła wklęsło-wypukła. Analiza struktur kurczliwych i niekurczliwych. Gra stawowa. Czucie końcowe ruchu.                              | 4                  |
| Wykład 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Podstawy teoretyczne metody Kaltenborna i Maitlanda. Reguła wklęsło-wypukła. Stopnie zabiegowe. Zasady postępowania w zależności od okresu dysfunkcji.                                                                                                                                                                        | 4                  |
| Wykład 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Podstawy teoretyczne metod: McKenziego i Mulligana. Zespoły zaburzeń posturalnych, funkcjonalnych i strukturalnych. Objaw centralizacji. Mobilizacje z ruchem.                                                                                                                                                                | 4                  |
| Wykład 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Wprowadzenie do wybranych metod manualnych: punkty spustowe, łańcuchy mięśniowe, tensegracja, neurodynamika kliniczna. Neuromobilizacje: założenia główne, interpretacja testów napięciowych nerwów obwodowych i opony twardej, kazusy dotyczące wykorzystania neuromobilizacji w diagnozowaniu i leczeniu zespołów bólowych. | 4                  |
| <b>Zajęcia praktyczne</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                    |
| Kod                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Tematyka zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Liczba godzin<br>S |
| Zajęcia praktyczne 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Anatomia funkcjonalna, diagnostyka i sposoby postępowania terapeutycznego w przypadku dysfunkcji szyjnego, piersiowego i lędźwiowego odcinka kręgosłupa.                                                                                                                                                                      | 2                  |
| Zajęcia praktyczne 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Diagnostyka funkcjonalna i palpacja kompleksu barkowo - ramiennego. Wybrane zabiegi manualne dla stawów kompleksu barkowo ramiennego i okolicznych tkanek miękkich.                                                                                                                                                           | 3                  |
| Zajęcia praktyczne 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Diagnostyka funkcjonalna i palpacja stawu łokciowego oraz nadgarstkowego i stawów ręki. Wybrane zabiegi manualne dla stawu łokciowego, nadgarstkowego i okolicznych tkanek miękkich.                                                                                                                                          | 3                  |
| Zajęcia praktyczne 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Diagnostyka funkcjonalna i palpacja stawu biodrowego, kolanowego i stawów stopy. Wybrane zabiegi manualne dla stawu biodrowego, kolanowego i stawów stopy oraz okolicznych tkanek miękkich.                                                                                                                                   | 4                  |
| Zajęcia praktyczne 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Diagnostyka funkcjonalna i palpacja rejonu miednicy. Wybrane zabiegi manualne dla stawów miednicy i okolicznych tkanek miękkich.                                                                                                                                                                                              | 4                  |
| Zajęcia praktyczne 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Diagnostyka funkcjonalna i palpacja lędźwiowego odcinka kręgosłupa. Wybrane zabiegi manualne dla stawów lędźwiowego odcinka kręgosłupa i okolicznych tkanek miękkich.                                                                                                                                                         | 4                  |
| <b>V. METODY KSZTAŁCENIA, NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                    |
| <b>1. Metody kształcenia:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Wykład multimedialny</li> <li>Wykład informacyjny</li> <li>Ćwiczenia praktyczne</li> <li>Pokaz</li> </ul> <b>2. Narzędzia (środki) dydaktyczne:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Projektor/tablica multimedialna</li> <li>Sprzęt do praktycznej nauki zawodu</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                    |
| <b>VI. FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA MODUŁU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                    |
| <b>Forma zaliczenia modułu.</b><br><b>Zaliczenie na ocenę</b><br><br><b>Kryteria oceny formującej***:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Kolokwium</li> </ul> <b>Kryteria oceny podsumowującej***</b><br><br><b>5,0</b> – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, planuje i wykonuje zadania. Przestrzega zasad etycznych w fizjoterapii. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje najwyższe oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.<br><b>4,5</b> – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, planuje i wykonuje zadania. Przestrzega zasad etycznych w fizjoterapii. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje 80% najwyższych oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.<br><b>4,0</b> – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, planuje i wykonuje zadania. Przestrzega zasad etycznych w fizjoterapii. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje 60% najwyższych oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.<br><b>3,5</b> – student biernie uczestniczy w zajęciach, wykonuje podstawowe zadania, wymagające korekty ze strony prowadzącego. Przestrzega zasad etycznych w fizjoterapii. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje poprawne oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.<br><b>3,0</b> – student biernie uczestniczy w zajęciach, wykonuje podstawowe zadania, wymagające korekty ze strony prowadzącego. Przestrzega zasad etycznych w fizjoterapii. Uczęszcza na zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje pozytywne oceny z |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                    |

treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

**2,0** – student biernie uczestniczy w zajęciach, wykonane zadania są nieprawidłowe, większość wymaga korekty ze strony prowadzącego, brak samodzielności w wykonaniu czynności i zadań, nie przestrzega zasad bezpieczeństwa oraz zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczestniczy nieregularnie na zajęcia, nie jest do nich przygotowany i uzyskuje negatywne oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

**Ocena podsumowująca\*\*\*:**

Średnia arytmetyczna ocen formujących.

**VII. BILANS PUNKTÓW ECTS - NAKŁAD PRACY STUDENTA**

| Kategoria                                                                                                        | Obciążenie studenta |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| <b><i>Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela (godziny kontaktowe)</i></b>             |                     |
| Udział w wykładach                                                                                               | 20                  |
| Udział w innych formach zajęć                                                                                    | 20                  |
| Inne (-)                                                                                                         | -                   |
| <b><i>Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)</i></b>                                                 |                     |
| Przygotowanie do wykładu                                                                                         | -                   |
| Przygotowanie do innych form zajęć                                                                               | -                   |
| Przygotowanie do egzaminu                                                                                        | -                   |
| Przygotowanie do zaliczenia innych zajęć                                                                         | 10                  |
| Inne (np. gromadzenie materiałów do projektu, kwerenda internetowa, opracowanie prezentacji multimedialnej itp.) | -                   |
| <b><i>Łączna liczba godzin</i></b>                                                                               | 50                  |
| <b><i>Punkty ECTS za moduł</i></b>                                                                               | 2                   |

**VIII. ZALECANA LITERATURA**

**Literatura podstawowa:**

1. Kaltenborn F. — Manualne mobilizacje stawów kończyn., Toruń, 1999, Wydawnictwo Rolewski.
2. Lewit Karel - Terapia manualna w rehabilitacji chorób narządu ruchu. ZL "NATURA" KIELCE 2001 r.

**Literatura uzupełniająca:**

1. Shlackcock M — Neurodynamika kliniczna, Urban & Partner, Wrocław, 2005.
2. Riggs A. — Masaż tkanek głębokich, Opolgraf, Opole, 2008.
3. Rakowski A. — Kręgosłup w stresie, GWP, Gdańsk, 2008.
4. Chaitow Leon, DeLany Judith - Manualna terapia nerwowo-mięśniowa. Przypadki kliniczne. ELSEVIER URBAN & PARTNER, 2005
5. Frisch H., Roex J. — Terapia manualna. Poradnik wykonywania ćwiczeń, PZWL, Lublin, 2011.